

Kag Suyat ni Apostol Pablo
SA MGA TAGA GALASYA

**KAG MGA PA-UNÁNG BISAYA TUNGÓR
SA SUYAT NI APOSTOL PABLO**

SA MGA TAGA GALASYA

Kag suyat nak kalí ay imáw kag sinuyat ni Apostol Pablo mga 23 tu-ig pagkatapos sa kamatayon ni Hesús. (Kalí ay ingbibilang nak 53 A.D.) Gingsuyat kalí ni Apostol Pablo sa mga nagtutu-o kang Kristo sa iba't-ibáng banwa sa Probinsya it Galasya, siguro sa mga nagtutu-o nak ida unang ingtudlu-án rutó tungór it Ma-adong Balità. (Binuhatan 13:13-16:6 ag 18:23) Pero bukò natò ayám kung hari-ín si Apostol Pablo it katóng ida gingsuyat kalí. Kag Galasya ngasing ay sakop it Turkey.

Halí gingkukontra ni Apostol Pablo kag saláng panudlò it usáng grupo it mga Hudyo nak nag-ibá sa mga nagtutu-o kang Kristo. Ingsisilíng ninrá nak kag tawo ay indí'g himu-on it Diós nak matarong kung indí ra sinrá magtuman it pilang buluhatón sa Kasugu-án ni Móises, lalong-lalo-éy kag pagpatulì, patí kag mga bawal tungór sa pagka-on. Pero silíng ninrá nak si Apostol Pablo ay bukò matu-or nak Apostol, kadâ ingbaliwayâ kunó nidá kag pagtudlò it kalíng mga dapat sunrón halí.

Kadâ sa suyat nak kalí, ginpapamatu-uran ni Apostol Pablo kag ida pagka-apostol ag kag ida panudlò bilang matu-or nak manugbantalà it Ma-adong Balità. Ingpapahadag ra nidá dilí nak kag tawo ay maluluwás yang parayan sa ka-aduhan it Diós ag sa pagtu-o kang Kristo, ag bawal magrugang it mga buluhatón halín sa Kasugu-án nak dapat tumanon. Ingpaparamrom ra nidá sa inrá nak magpasakop sa Ispíritu Santo ag magíng mapinalangga-on sa inra kapwà tumulu-o kang Kristo, kumo imáw kag katuparan it Kasugu-án.

Halí natò makikità kag matu-or nak mensahe hinâ sa Ma-adong Balità nak wayá't ibá kundí, kitá ay magigíng bala-an sa pagmuyat it Diós parayan yang sa Ida ka-aduhan, ag sa atò pagtu-o sa kamatayon ni Kristo para sa atò.

KAG SUYÓR IT GALASYA

Kag Mga Pa-unáng Bisaya 1:1-10

Kag Pamatu-or sa Pagka-apostol ni Pablo 1:11 - 2:21

Kag Kasugu-án ag Kag Pagtu-o 3:1 - 4:31

Kag Kahilwayan it mga Nagtutu-o kang Kristo 5:1 - 6:10

Kag Katapusán it Suyat 6:11-18

1¹⁻² Mga pinalanggà nakong kahalíhan sa pagtu-o sa mga simbahan sa Probinsya it Galasya.^a

Akó si Pablo, nak usáng Apostol. Bukò tawo kag nagpili ag nagsugò sa akò, kundí si Hesu-Kristo, ag Diós nak Tatay nak imáw kag nagbanhaw sa Idá. Kalíng suyat ay halín sa akò ag kag tanáng hali sa pagtu-o nak ka-ibahan nakò rilí ay nagpapangamustá ra sa inró.

³Kabáy pang mapasa-inró kag kalu-oy ag katimunungan nak halín sa Diós nak atò Tatay ag sa Gino-ong Hesu-Kristo. ⁴Ida ginghalar kag Ida kabuhì para sa kapatawarán it atò kasal-anan. Ginghimò Nidá kalí kumporme sa kabubut-on it Diós nak atò Tatay, agór luwasón kitá sa pagka-ulipon it kaya-inan rilí sa kalibutan. ⁵Sa Diós kag tanáng kadayawan hastáng sa wayá't katapusan. Kabáy pa.

Usa Yang kag Ma-adong Balità

⁶Natingayang gadór akó sa inró! Asing abáng rali kamó nagtatalikor sa Diós nak nagtawag sa inró pramas maging Ida kamó parayan sa ka-aduhan ni Kristo, para yang magpati kamó sa ibáng panudlò nak imáw kag “Ma-adong Balità” kunó. ⁷Pero sa kaklaruhán ay wayá't ibáng “Ma-adong Balità.” Kadâ yang, inggwá it mga tawo rahâ sa inró nak nagpapanggulò sa inro ka-isipán, sa kagustuhan ninráng ibahón kag tunay nak “Ma-adong Balità” tungór kang Kristo. ⁸Pero abér kami o anghél man, kag magtudlò sa inró it taliwás sa Ma-adong Balità nak amò ingtudlo-éy sa inró, ay kabáy pang kag wayá't katapusang parusa ay ita-ó sa ida it Diós! ⁹Tuyár ngani sa nasilingéy namò dati, akò ray gingsisilíng liwát sa inró ngasing. Kung sin-o man kag magbantalà sa inró it “Ma-adong Balità” kunó nak taliwás sa inro nabaton halín sa amò tong primero, ay kabáy pang kag mabug-at nak parusa ay ita-ó sa ida it Diós!

¹⁰Sa palagáy arâ ninró, tuyár bagá kag akò ingbibisaya dahil inghihingabót nakò kag pagpuri it tawo kisa sa pagpuri it Diós, o inghihingabót yang nakò nak mamut-an akó it tawo? Bukô! Dahil kung tuyár it kinâ, ay déy buko-éy tan-á akó ulipon ni Kristo.

^a1:1-2 Basaha kag Binuhatan 13:13-14:25, 16:1-6, 18:23.

Kag Pamatu-or sa Pagka-apostol ni Pablo

¹¹ Mga hali nakò sa pagtu-o, gusto nakong ipa-ayám liwát sa inró nak kalíng Ma-adong Balità nak akò gingbabantalà sa inró ay bukò human-humán it tawo. ¹² Dahil bukò sa tawo nakò nabaton kalí, ag bukò ra sinrá kag nagtudlò sa akò, kundî si Hesu-Kristo mismo kag nagpahadag sa akò.^b

¹³ Narungganéy ninró kung pa-unó akó dati nagsusunór sa amò relihiyón bilang lahi it Hudyo.^c Ag it kató, akò gingpinahirapan kag mga sinakupan it Diós nak nagtutu-o kang Kristo, dahil gusto nakò sinrá nak magkamatáy. ¹⁴ Ag kung akó ay ikumpará sa akò mga ka-idád nak mga kalahing Hudyo, wayá't nakakapareho sa akò katutom sa amò relíhiyon. Rakô nak gadór kag akò pagtinguhâ nak sunrón kag mga ingmat-an it amò mga ginikanan.

¹⁵ Pero abér tuyár kag akò ginghimò, bag-ó pa akó natawo ginggahinéy akó it Diós para sa Idá. Ag dahil sa Ida ka-aduhan akó ay Ida tinawagéy ra para magserbisyo sa Idá. Gingbu-otéy it Diós nak ¹⁶ pag-abót it tamang oras nak ipakilaya Nidá sa akò kag Ida Anák nak si Hesu-Kristo, pramas ma-ibantalà nakò sa mga bukò Hudyo^d kag tungór sa Idá, wayá akó gipatudlò sa abér sin-ong tawo. ¹⁷ Ag wayâ ra akó gipagto sa syudád it Herusalém agór magpangunseho sa mga na-uná sa akong Apostoles. Kundî akó ay nagpagto anay sa disyerto it Arábya^e bag-ó nagbalik sa syudád it Damasco sa Sirya.

¹⁸ Pagkalipas nakò rutó it tatlong tu-ig, nagpagtóy akó sa Herusalém pramas magpakigkità kang Apostol Pedro^f nak ingtatawag rang Sepas.^g Ag rutó akó gitinér it kinseng adlaw. ¹⁹ Ag purya sa idá, waya-éy akó it ibáng nakitang Apostol rutó, kundî kag Pinunò

^b1:12 Basaha kag Binuhatan 9:1-19.

^c1:13 Sa inra relihiyón kag ingsusunór it mga lahi it Hudyo ay Kasugu-án ni Móises, ka-ibahan kag ibáng nakasuyat sa mga libró it inra mga propeta ag mga ma-ayam nak tawo.

^d1:16 o “mga Hentíl.”

^e1:17 Rilí sa disyerto it Arábya ay minsan yang nag-u-uyán, kadâ ápila yang ra kag mga tawo rutó. Kalí ay usá pang pamatu-or nak wayâ it tawong nagtudlò kang Apostol Pablo it Ma-adong Balità.

^f1:18a Basaha kag Binuhatan 9:26-30.

^g1:18b ag 2:9a, 11, 14 Kalí kag tawag nak ingta-ó ni Hesus kang Pedro sa Hebrohanon. Basaha kag Juan 1:42.

it simbahan rutó nak si Santiago, nak hali^h it Gino-ong Hesús. ²⁰ Sa atubangan it Diós, ayam Nidá nak kalíng akò ingsusuyat ay bukò binakák.

²¹ Pagkatapos, nagpagto ray akó sa mga mayadóng lugár it Probinsya it Sirya ag Cilisya.ⁱ ²² Katóng panahón nak kató, bukò pa ra kilaya kag akò hitsura it mga nagtutu-o kang Kristo sa Probinsya it Hudeya.^j ²³ Narurunggan yang ninrá nak akó nak dating nagpapahirap ag nagpapangmatáy sa inra ay nagbabantála-éy ngasing it tungór sa pagtu-o kang Kristo. ²⁴ Kadâ gingdayaw ninrá kag Diós dahil akó'y Ida ingbag-ó.

Kag Pagbaton it Ibáng mga Apostoles sa Pagka-apostol ni Pablo

2¹ Pagkalipas it katorseng tu-ig ay pumagto ray akó sa Herusalém.^k Ag sa akò pagpagto, ka-ibahan nakò si Nong Bérnabe,^l patí ra si Tito.^m ² Nagpagto akó rutó dahil gingpahadag sa akò it Diós nak magpagto. Pag-abót nakò rutó, kami-kamí yang ag mga ingkikilayang pinunò it simbahan kag nagtipon rutó. Ag gingpahadag nakò sa inra kag akò ingbabantalà nak Ma-adong Balità sa mga bukò Hudyo.ⁿ Ginghimò nakò kalí pramas masaduran it aga pa kung sinrá ay maka-usá sa akò panudlò sa bukò Hudyo, sabaling kag akò pagpangabudlay sa pagwali it kató ag hastáng ngasing ay mawar-an it puyós. ³ Pero nagka-usá sinrá sa akò ginghimò, dahil si Tito, abér usáng Gresyanhon, ay wayâ ninrá gipilita nak sunrón kag kustombre it mga lahi it Hudyo nak ingtutulì pramas magíng mga katawuhan it

^h1:19 Sa Griyego á-usá yang kag inra bisaya para sa hali, paka-usá, manghór ag maguyáng, kadâ puyde nak sa kamatu-uran si Santiago ay manghór ni Hesús. Basaha ra kag Mateo 13:55; Markos 6:3; Lukas 24:10 ag Binuhatan 1:14, 12:17, 15:13, 21:18.

ⁱ1:21 Basaha kag Binuhatan 15:41.

^j1:22 Kalí kag Probinsya kung hari-ín kag syudad it Herusalém.

^k2:1a Bukò kalí sigurado kung imáw katóng pagrayá Apostol ni Pablo it mga bulig sa Herusalem i.e. Binuhatan 11:27-30; Roma 15:25-26 ag 2 Corinto 8:1-4, 9:2, o tong nagpagto sidá rutó nak mag-atubang sa Kunseho i.e. Binuhatan 15:1-35.

^l2:1b Basaha kag Binuhatan 4:36, 9:27, 11:22-29, 13:1.

^m2:1c, 3 Basaha kag 2 Corinto 2:13, 7:6, 8:16-19, 12:18; Tito 1:4-5 ag 2 Timoteo 4:10.

ⁿ2:2 o “mga Hentíl.” Basaha kag Binuhatan 15:1-35.

Diós.^o ⁴ Ugaling bag-ó kamí nagpagto sa Herusalém ay inggwá't mga tawo nak nagsisilíng nak sinrá kunó ay amò mga hali sa pagtu-o. Ag nagyakót sinrá sa amò agór tiktikán yang kag atò kahilwayan halín sa pagka-ulipon sa Kasugu-án ni Moises parayan sa atò pagpakig-usá kang Kristo. Kag inra gusto ay ipatulí si Tito, dahil gusto ninráng mapa-ulipon ray kitá sa Kasugu-án.^p ⁵ Pero abér katitíng, wayáng gadór kamí gipasugot, pramas kag matu-or nak Ma-adong Balità nak inro ingpatihan ay indí mabayduhán.

⁶ Pero halín rutóng mga ingkikilayang pinunò it simbahan, wayá sinrá't gingrugang sa akò panudlò. Ag para sa akò, abér dungganon sinrá, wayâ akó natahap sa inrá, dahil wayâ it ingpapalabí kag Diós. ⁷ Kundí, gingkilya ninrá akóng si Pablo ay gingtugyanán it Diós pramas magpangwalihan it Ma-adong Balità sa mga bukò Hudyo,^q tuyár ra sa pagtugyan Nidá kang Apostol Pedro nak magpangwalihan sa mga lahi it Hudyo.^r ⁸ Dahil kag Diós nak nagpakama-ado sa ministryo ni Pedro bilang Apostol it mga lahi it Hudyo, ay imáw ra kag Diós nak nagpakama-ado sa akò ministryo bilang Apostol sa mga bukò Hudyo. ⁹ Kadâ katóng ingkikilayang mga haligi it simbahan nak Pinunò nak sina Santiago, Apostol Pedro ag Apostol Juán,^s tong na-ayamán ninrá kag pagpakama-ado it Diós sa akò ministryo sa mga bukò Hudyo, ay gingbaton ninrá kamí ni Nong Bérnabe^t bilang ka-ibahang manugwalí. Nagkasugtanan kamíng

^o2:3 Sa Kasugu-án ni Moises, silíng it Diós nak bawat kayake ay dapat matulí bilang tanrà nak sidá ay napabilang sa Diós. Kadâ kag ibáng mga lahi it Hudyo nak nagtutuo kang Kristo ay nagpapatéy nak abér mga bukò Hudyo nak nagtutuo ay dapat matulí ra agór mabaton sinrá it Diós nak Ida mga anak.

^p2:4 Kag Kasugu-án ni Moises ay nakikitá sa unang limáng libró it Yumang Kasuyatán, lalong-lalo-éy sa Exodo, Levitico, Bilang ag Deuteronomio. Halí makikitá kag maramong klasing mga kasugu-án. Halí kag mga kasugu-án tungór sa tamang pamatasan it tawo sa ida kabuhí nak pangpersonal, sa pag-asawa, sa pamilya, sa komunidad, ag sa ibat-ibáng mga butáng. Inggwá it mga kasugu-án tungór kung ni-o kag dapat ihalar sa Diós para limpyuhan ag patawaron kag tawo agór puyde sidáng magpayungot sa Diós. Ka-ibahan dilí ra kag mga kasugu-án ra para sa mga pari, kag pagpatulí, kag pagka-on, kag adlaw it inugpahuway, mga pista ag ibá pa. Ag kag sampuyong kasugu-án ay usáng grupo yang it mga sugò sa tanáng Kasugu-án ni Moises.

^q2:7a Basaha kag Binuhatan 14:27, 15:12 ag Roma 11:13.

^r2:7b Padayon nak nag-istár si Apostol Pedro sa Herusalém abér maramong ibáng mga nagtutuo kang Kristo ay naghalín tong sinrá ay gingpahirapan it mga Hudyo.

^s2:9a Basaha kag Mateo 4:21-22, 10:2, 17:1-13 ag Binuhatan 4:1-3.

^t2:9b Basaha kag Binuhatan 15:22-35.

tanán, nak kamí ni Nong Bérnabe kag mawali sa mga bukò Hudyo,^u ag sinrá ay sa mga lahi it Hudyo.^v ¹⁰ Kag pángabay yang ninrá ay indí namò gipabad-an kag atò mga pobreng hali nak kalahing Hudyo sa Herusalém,^w ag imáw matu-or nakò it gingtitinguha-án nak himu-on.

Pagsawáy ni Pablo kang Pedro sa Syudád it Antiokya

(Binuhatan 10-11)

¹¹ Pero tong hulí nak nagbisita si Apostol Pedro sa amò rutó sa syudád it Antiokya sa Sirya ay akò sidá gingsawáy sa atubangan it mga hali sa pagtu-o, dahil halatang gadór nak bukò tamà kag ida ginghimò. ¹² Dahil katóng wayâ pa na-abót kag pilang lahi it Hudyo nak gingpapagto it Pinunò nak si Santiago halín sa simbahan sa Herusalém, sidá ay wayâ nahudâ nak magka-on ka-ibahan kag mga bukò Hudyo. Pero tong nag-abotéy sinrá, ay nag-i-iwaséy sidáng makika-on sa mga bukò Hudyo, dahil nahadlok sidá sa amò mga kalahing Hudyong nag-abót nak nagsisilíng nak bawál kinâ sa Kasugu-án ni Móises.^x ¹³ Ag kag ibáng mga kalahing Hudyo namò rahâ nak nagsusunór kang Kristo ay nagpatuyar sa ida ginghumán nak pagpakitang tawo. Kadâ abér si Nong Bérnabe ay narayhanéy ra. ¹⁴ Ngani tong nakità nakò nak sinrá ay waya-éy gipapangabuhî it tatlóng kumporme sa matu-or nak Ma-adong Balità, imáw katóng akò gingbisayahan si Apostol Pedro sa atubangan it tanán. Silíng nakò, “Kung sa imo pagsunór ngani kang Kristo, ikáw nak abér klarong lahi it Hudyoy ay nagbadà pa sa ibáng mga kustombre natò ag nagpapangabuhî tuyár sa bukò Hudyo, pa-unó pa nimó mapipilit kag bukò Hudyo nak magpangabuhî tuyár sa usáng lahi it Hudyo?”

^u2:9c o “mga Hentíl.”

^v2:9d Kag mga lahi it Hudyo ay ingtatawag rang “mga tinuli.”

^w2:10 Nahirapan kag mga Kristyanong taga Hudeya kung hari-ín kag Capitoloy ay Herusalém dahil sa pagpahirap sa inrá it mga relihiyusong lahi it Hudyo patí dahil sa grabeng tigkagutóm. Binuhatan 11:27-30; Roma 15:26 ag 2 Corinto 8:1-7, 9:1:5.

^x2:12 Kumporme sa Kasugu-án ni Móises, bawal nak kag usáng lahi it Hudyo ay magka-on ka-ibahan kag bukò Hudyo sabaling maka-on nidá kag ingbabawal nak makakapadupít sa idá. Kalí kag ibáng bagay nak ingtutudlò it kalíng grupo it mga Hudyo nak dapat sunrón pareho sa pagpatulì. Basaha ra kag Binuhatan 11:1-3.

**Kag Pagtu-o Yang kag Parayan it Pagiging Matarong sa
Pagmuyat it Diós, Maging lahi it Hudyo man o Bukô**

¹⁵ Kasugrónɡ it bisaya ni Apostol Pablo kang Apostol Pedro ay imáw kalí, “Kitá ay natawo bilang lahi it Hudyo ag na-ibá sa mga bukò Hudyo nak wayá't ayám sa kasugu-án it Diós. ¹⁶ Pero ayam natò nak kag tawo ay wayâ nagíng matarong sa pagmuyat it Diós parayan sa pagtuman sa Kasugu-án ni Móises, kundí parayan yang sa pagtu-o kang Hesu-Kristo.^y Kadâ ngani, abér kitáng mga lahi it Hudyo ra ay nagtu-o kang Kristo Hesus agór himu-on kitá it Diós nak matarong dahil sa atò pagtu-o kang Kristo, ag bukò dahil sa atò pagtuman sa Kasugu-án. Dahil ngani, tuyár sa akò ingsilíng, wayâ nak gadór it tawong nagíng matarong sa pagmuyat it Diós parayan sa pagtuman sa Kasugu-án.

¹⁷ “Pero bilang mga lahi it Hudyong nagpakig-usá kang Kristo, kung sa atò hanrom nak magíng matarong sa pagmuyat it Diós, kitá ay ingpapamutáng nak makasal-anan it atò mga kasimanwa, dahil ingbada-an natò kag ibáng mga kustombre sa Kasugu-án ni Moises, kag gustong bisayahon bagá it kalí ay si Kristo kag nagpatirayà it pagpakasalâ? Ay syempre bukô! ¹⁸ Pero kung atò ray abalikan kag pagtuman sa Kasugu-án nak ato-éy ingbada-an bilang parayan sa paghimo it matarong sa pagmuyat it Diós, ay imáw kató kag matu-or nak kasal-anan. ¹⁹⁻²⁰ Dahil na-ayamanéy nakò nak waya-éy akó it kakayahán nak tumanon kag tanán sa Kasugu-án, kadâ kag akò apagtu-án ay wayá't ibá kundí kag kamatayon ag kaparusahan. Kadâ ngani gingbada-an nakò kag pagtuman sa Kasugu-án pramas tumanon kag kabubut-on it Diós. Ngani, pay akó ay nalansang sa krus ka-ibahan ni Kristo. Kadâ, pay buko-éy akó kag nabubuhì, kundí si Kristo kag nabubuhì rilí sa akò. Ag kalíng kabuhì nak akò gingpapangabuhì ngasing ay parayanéy sa akò pagtu-o sa Idá nak imáw kag Anák it Diós, nak nagpapalanggà ag naghalar it Ida kabuhì para sa akò. ²¹ Wayâ nakò gibaliwaya-a kag ka-aduhan it Diós sa akò, dahil kung kag tawo ay magíng matarong sa Ida pagmuyat parayan sa pagtuman it Kasugu-án ni Móises, ay déy wayá't puyós kag kamatayon ni Kristo!” Imáw kalí kag akò gingsilíng kana Apostol Pedro sa Antiokya.^z

^y2:16 Basaha kag Binuhatan 16:31.

^z2:21 Basaha kag Binuhatan 11:19-29.

Kag Kasugu-án ag Kag Pagtu-o

3¹ Kamóng mga taga Galasya, asing pay nawagit kamó sa katinu-án? Abáng athág kag amò tudlò sa inró tungór sa ka-andu-án nak napasa-atò parayan sa pagkamatáy ni Kristo sa krus, pero nupáy waya-éy ninró naromroméy! ² Inggwá akó it usá yang nak pangutana sa inró. Nabaton bagá ninró kag Ispíritu Santo parayan sa pagtuman sa Kasugu-án ni Móises o parayan sa pagtu-o sa inro narunggan tungór kang Kristo? ³ Pay wayá talagá kamó it isip! Kung nagtunà kamó sa inro pagsunór kang Kristo parayan sa gahóm it Ispíritu Santo, ay asing basta yang ninró gingtatapos parayan sa inro sariling kakayahán. ⁴ Katò bagáng tanáng hirap nak inro narayanan dahil sa inro pagsunór kang Kristo ay wayá't puyós? Kabáy pang inggwá! ⁵ Isipa ninró kag pagta-ó it Diós sa inró it Ispíritu Santo ag kag paghimò Nidá it mga milagro sa inró. Sa pa-unóng parayan kalí Nidá ginghimò sa inró, sa pagsunór sa Kasugu-án ni Móises o sa pagtu-o sa inro narunggan tungór kang Kristo?

⁶ Romromá kag nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan tungór sa amò Olo Abrahám, nak nagsilíng, “Nagtu-o nak gadór si Abrahám sa Diós, kadâ gingbilang sidá it Diós nak matarong sa Ida pagmuyat.”^a

⁷ Kadâ dapat ay ayaméy ninró nak kag mga tawong nagtutu-o kag gingkikilayang tunay nak mga inanak ni Abrahám. ⁸ Kag plano it Diós tong una pa sa Sagradong Kasuyatán ay ahimu-on Nidá nak magigíng matarong sa Ida pagmuyat kag mga bukò Hudyo parayan sa inra pagtu-o, nak imáw kag gustong bisayahon it Ma-adong Balità. Ag dahil dilí sa Ida plano, gingpa-una Nidá it pahadag kalíng Ma-adong Balità kang Abrahám sa pagsilíng nak, “Parayan sa imó, kag tanáng katawuhan sa kalibutan ay makakabaton it pagpakama-ado.”^b ⁹ Kadâ ngani si-o man kag magka-inggwá't pagtu-o ay apakama-aduhon it Diós tuyár sa pagpakama-ado Nidá kang Abrahám dahil sa ida pagtu-o.

¹⁰ Pero tanáng nagsasalig sa pagtuman sa Kasugu-án ni Móises ay aparusahan it Diós hastáng sa wayá't katapusan. Kumo nakasuyat sa Sagradong Kasuyatán nak, “Aparusahan it Diós kag tawo nak wayâ gitutuman it tanáng nakasuyat sa Kasugu-án.”^c ¹¹ Pero ma-athag nak gadór nak wayâ it kakayahán kag tawo nak magíng matarong sa

^a3:6 Hénesis 15:6.

^b3:8 Hénesis 12:3b, 18:18, 22:18.

^c3:10 Deuteronomio 27:26.

pagmuyat it Diós parayan sa ida pagtuman it tanán sa Kasugu-án, ag dahil silíng ra sa Sagradong Kasuyatán, “Kag tawo nak inghumáng matarong it Diós parayan sa ida pagtu-o ay magkaka-inggwá’t kabuhì nak wayá’t katapusan.”^d ¹² Pero kag pagigíng matarong sa pagmuyat it Diós parayan sa pagtuman it Kasugu-án ay ibá nak gadór sa pagigíng matarong parayan sa pagtu-o kang Kristo. Kumo silíng sa Sagradong Kasuyatan, “Kag tawo nak nagtutuman it tanáng Kasugu-án ay magkaka-inggwá’t kabuhì nak wayá’t katapusan.”^e ¹³ Pero, kumo wayâ kitá it kakayahán nak tumanon kag tanán sa Kasugu-án, ay gingtubós kitá ni Kristo sa kaparusahan nak dapat tan-á natong ma-aguman parayan sa Ida pag-antos it kaparusahan nak dapat tan-á ay kitá. Kumo nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan nak, “Kag tawo nak namatáy parayan sa pagbitin sa nakatulay nak kahoy ay gingparusahan it Diós.”^f ¹⁴ Ginghimò kalí ni Kristo Hesús agór parayan sa Idá, kag pagpakama-ado nak gingpromisa it Diós sa amò Olo Abrahám ay mababaton ra it mga bukò Hudyo, pramas kitáng tanán ay makakabaton it Ispírito Santo parayan sa pagtu-o.

Kag Promisa it Diós kang Abrahám ay Mas Na-una Kisa sa Kasugu-án ni Móises

¹⁵ Mga hali nakò sa pagtu-o, mata-ó akò sa inró it usáng halimbawà halín sa atò kustombre. Kung kag ruháng tawo ay nagkasugót sa usáng butáng ag nagpirmahanéy ay waya-éy it makakarugang o makakabaliwayâ it kalí. ¹⁶ Ngasing, maramong beses nagpromisa kag Diós sa amò Olo Abrahám ag ida inanak. Ag kalíng Ida inggisilíng nak “inanak” ay bukò maramò,^g kundì usá yang, nak imáw si Kristo. ¹⁷ Imáw kalí kag akò gustong bisayahon. Inghumán it Diós kag promisa ag kasugtanan kang Abrahám. Ag pagkalipas it ap-át nak gatós ag treyntang tu-igéy (430 tu-ig)^h ay gingta-ó Nidá kag Kasugu-án kang Móises. Pero kag unang kasugtanan nak inggwá’t promisa it Diós kang Abrahám ay indí puydeng baliwaya-ón it kalíng

^d3:11 Hábakuk 2:4b. Basaha ra kag Roma 1:17.

^e3:12 Levítico 18:5. Basaha ra kag Roma 10:5.

^f3:13 Deuterónómio 21:22-23. Kag kustombre it mga lahì it Hudyo it katóng unang panahón, tong gingmatáy ninrá kag tawo nak nahusgarán it kamatayon, ay ingbibitin ninrá kag yawas it kalí sa usáng punò o sa usáng nakatulay kahoy bilang tanrà nak Sidá ay gingparusahan it Diós.

^g3:16,19 Hénesis 12:7.

^h3:17 Basaha kag Hénesis 15:3-4 ag Exodo 12:40-41.

hulíng Kasugu-án nak gingta-ó kang Móises. ¹⁸ Kumo kung kag panubli-on^l ay ita-ó dahil sa pagtuman sa Kasugu-án, ay buko-éy kalí halín sa promisa. Pero sa rakóng ka-aduhan it Diós kalí ay gingta-óy Nidá kang Abrahám bilang pagtupár sa Ida promisa.

Kag Puyós it Kasugu-án nak Ingta-ó it Diós kang Móises

¹⁹ Ay kung tuyár kinâ, ay ni-o pa kag puyós it Kasugu-án ni Móises? Kag Kasugu-án ay gingrugang it Diós pagkatapos it promisa pramas ma-ayaman it mga tawo nak sinrá ay nakakasalâ. Ag kag mga tawo ay asa irayom it Kasugu-án ni Móises hastáng sa pag-abót it kalíng usá sa inanak ni Abrahám nak wayá't ibá, kundî si Kristo, bilang katuparan it promisa. Ag kag promisa ay mas di balór kisa sa Kasugu-án, dahil kag Kasugu-án ay gingta-ó it Diós kang Móises parayan sa mga anghél.^j Ag si Móises ray kag manugpatungâ sa mga tawo. ²⁰ Pero tungó sa promisa it Diós kang Abrahám, ay waya-éy Sidá gigamit it ibá bilang manugpatungâ, kundî kag Diós mismo.

²¹ Kadâ kag gustong bisayahon bagá it kalí ay kuntra kag Kasugu-án ni Móises sa promisa it Diós? Ay bukô! Dahil kung inggwá't kasugu-án nak nakakata-ó it kabuhì nak wayá't katapusan, ay déy puyde rang magíng matarong kag tawo sa pagmuyat it Diós, parayan sa pagtuman it kasugu-án. ²² Pero kuntra kalí sa ingsilíng sa Sagradong Kasuyatán nak kag tanán ay ulipon it kasal-anan ag imposible para sa inra nak maba-óy sa irayom rahâ parayan yang sa inra sariling binuhatan. Ag imáw kalí talagá kag plano it Diós agór ita-ó Nidá kag Ida gingpromisa sa mga nagtutu-o kang Hesu-Kristo dahil ngani nagtu-o sinrá.

²³ Pero bag-ó mag-abót kag panahón nak kitá ay nagtu-o kang Kristo, kitá ay pay mga prisoy nak ingbantayan it Kasugu-án ni Móises hastáng nabuksan kag atò rayan it pagtu-o.^k ²⁴ Kadâ kag Kasugu-án ay tuyár sa manugbantáy^l sa atò hastáng sa pag-abót ni

^l3:18 Kalíng panubli-on ay pagbilang it Diós sa tawo nak matarong sa Ida pagmuyat, ag kalí ay mapapasa-atò parayan sa pagtu-o kang Kristo.

^j3:19 Basaha kag Deuteronomio 33:1-2 ag Binuhatan 7:38,53.

^k3:23 Basaha kag Roma 10:4.

^l3:24 Kag kustombre it mga manggaranong Romanhon ag Gresyanhon it kató ay inggwá sinrá it ulipon nak nagbantay sa inra anák, tunà sa an-óm nak tu-ig it idád hastáng sa pag-abót it desesa-ís nak tu-ig. Kag trabaho it kalíng ulipon ay magnunót sa anák papagto sa iskúl ag magbantay sa idá, agór indí sidá marayá it maya-ing barkada. Pag-abót it kalíng anák sa tamang idád kag obligasyon it kalíng manugbantáy ay taposéy.

Kristo, agór parayan sa pagtu-o sa Idá kitá ay magigíng matarong sa pagmuyat it Diós. ²⁵ Pero ngasing kumo haléy si Kristo nak atò ingtutu-uhan, taposéy kag pagbantay sa atò it Kasugu-án.

Kag mga Nagíng Anakéy it Diós

²⁶ Kadâ ngasing, kamóng tanán ay nagíng anakéy it Diós parayan sa pagtu-o dahil sa inro pagpakig-usá kang Kristo Hesús. ²⁷ Ag si-o man sa inró kag nabawtismuhán bilang pagpakità nak kamó ay nagpakig-usáy kang Kristo ay nagíng bag-óy nak inggwáy it kaparehong pamatasan ni Kristo, tuyár kung kitá'y nag-i-ilis it bag-óng barò. ²⁸ Ag waya-éy it diperensya kung ikáw ay usáng lahi it Hudyo o bukô,^m ulipon man o bukô, kayake o kabade, kumo tanán kamó ay a-usáy dahil sa inro pagpakig-usá kang Kristo Hesús. ²⁹ Ag kumo kamó ay kang Kristoy, kamó ay ingbílángéy nak mga inanak ni Abrahám ag manugpanubli it mga pagpakama-ado halín sa Diós sunô sa Ida promisa kang Abrahám.

4 ¹ Ngasing ataw-an nakò kamó it usáng halimbawà. Kung inggwá't a-usáng batà pang anák kag manggaranong tawo, ag sidá kag mapanubli it tanáng manggár it ida Tatay, abér sidá kag magigíng tag-iyà it tanán, kag ida kamutangan ay pareho yang gihapon sa usáng ulipon. ² Kumo sidá ay ingpa-irayom sa gahóm it mga manugbantay ag mga saligán sa bayáy, hanggáng sa tamang panahón nak gingtermino it ida Tatay nak ida mabaton kag ida panubli-on. ³ Imáw ra sa atò, habang wayâ pa na-abót si Kristo, kitá ay tuyár sa mga batà pang anák nak ging-ulipon it mga sulunranon nak atò namat-an rilí sa kalibutan.ⁿ ⁴ Pero tong nag-abót kag tamang oras nak gingtermino it Diós, gingparaya Nidá kag Ida Anák rilí sa kalibutan. Ag Sidá ay ging-anák it usáng kabade, ag nagpangabuhí bilang usáng lahi it Hudyo sa irayom it gahóm it Kasugu-án ni Móises. ⁵ Imáw kag plano it Diós agór tubusón kamíng mga lahi it Hudyo nak asa irayom ra it Kasugu-án, pramas kitáng tanán nak nagtutu-o kang

^m3:28 o “mga taga Gresya.” Sa kultura it mga lahi it Hudyo it kató, kalí kag usáng tawag ninrá sa mga Hentíl nak imáw kag mga taga ibáng lugár ag taga ibáng lahi.

ⁿ4:3 Basaha kag Colosas 2:8,20. Kag ibáng pagsalin it kalí sa bisayang Griyego ay “Kitá ay pay tuyár sa mga anák nak ging-ulipon it mga maya-ot nak naggagahóm rilí sa kalibutan.”

Kristo ay a-aku-on nak mga anák it Diós.^o ⁶ Ag dahil kitá ay mga anák it Diós, gingparaya Nidá kag Ispírito it Ida Anák nak matinér sa atò tagipusu-on. Kadâ kitá, sa atò pagpangamuyò it hugót sa Diós ay di karapatáng magtawag sa Ida nak, “Tay, akò Tatay.”^p ⁷ Ngani, buko-éy kitá tuyár sa mga ulipon kundî mga anakéy. Ag bilang mga anák Nidá, kitá ay mapanubli it tanáng Ida ing-promisa.

Kag Pagkabayaka ni Apostol Pablo Para sa mga Taga Galasya

⁸ It kató, tong wayâ pa ninró nakikilaya kag Diós, kamó ay ging-ulipon it mga ingpapatihan nak bukò klarong diós. ⁹ Pero ngasing nak nakilayay ninró kag Diós, o mas tamang silinggon nakò nak kilayay kamó it Diós, asing nagbabalik ray kamó sa pagpa-ulipon sa inro mga namat-ang sulunranon rilí sa kalibutan^q nak wayá't gahóm ag wayá't puyós? Así, gusto bagá ninró nak magpa-ulipon ray kamó dilí? ¹⁰ Nasilíng kinâ nakò dahil nagpapa-ulipon ray kamó sa mga kustombre namong mga lahì it Hudyo tuyár sa mga piling adlaw, buyan, panahón ag tu-ig. ¹¹ Akó ay matu-or nak nababayaka sa inró sabaling kag akò pagpangabudlay para sa inró ay mawar-an it puyós.

¹² Mga hali nakò sa pagtu-o, gingpapangabáy ra nakò sa inró nak patuyaran akó. Dahil it katóng akó ay nagtu-oy kang Kristo, abér akó'y usáng lahì it Hudyo, waya-éy akó sa pagpa-ulipon sa amò Kasugu-án nak ingta-ó it Diós kang Móises, ag tuyaréy akó sa inróng mga bukò Hudyo. Ugaling ayâ kamó gikalibóg, wayâ kamó it nahimong maya-in sa akò. ¹³ Kumo ayam ra ninró nak kag rasón kung asing nakawali akó sa inró it Ma-adong Balità it kató ay dahil mayuda kag akò yawas. ¹⁴ Ag abér nahirapan nak gadór kamó dahil sa akò kamutangan, wayâ ninró akó gimaya-ina o wayâ kamó nadupité sa akò. Kundî gingbaton ninró akó nak inggwá't rakóng pagtahór tuyár sa pagbaton sa usáng anghél it Diós, o kang Kristo Hesús mismo. ¹⁵ Hay! Ay hari-inéy gipagto katóng inro dating kasadya sa akò nak ngasing ay waya-éy? Akó mismo ay

^o4:5 o “mga ampon.” Sa inra kultura kag ampon ay gingbibilang nak parehong gadór sa inra tunay nak anák. Ag tuyár kag pagbilang it Diós sa atò, wayâ Nidá gimuyati kag atò inghalinán.

^p4:6 Sa paggamit it mga bisayang Griyego ag Inglis sa ibáng pagsalin kalí ay “Abba, Father.”

^q4:9 Kag ibáng pagsalin it kalí halín sa bisayang Griyego ay “Asing nagbabalik ray kamó sa pagpa-ulipon sa mga maya-ot...”

makakapamatu-or tungór sa inró, nak it kató kung puyde yang ngani ay inro ipayukat kag inro mga matá pramas ita-ó sa akò.^r ¹⁶ Ay asi ngasing, ay pay akó ay inróy ka-away? Dahil bagá gingpranka kamó nakò tungór sa kamatu-uran?

¹⁷ Katóng mga nagtutudlò sa inró it bukò matu-or ay nagpapakità yang it pay nagkakabayaka sa inró, pero bukò kinâ halín sa tamang parayan. Kag inra yang gusto ay iyadô kamó sa akò pramas sinrá kag inro sunrón ag taw-án it balór. ¹⁸ Ma-ado nak kag tawo ay perming nababayaka sa ida hali sa pagtu-o bastat kag ida tuyò ay perming ma-ado. Kadâ dapat kamó ay perming magkabayaka ra sa akò abér wayâ akó rahâ sa inró. ¹⁹ Kamó nak akò mga pinalanggang anák sa pagtu-o, akó ay nahihirapan ray dahil sa inró, kumo akó ay pay usáng nanay nak nagpapasyapò liwát, hastáng magtibay kag inro pagtu-o kang Kristo ag kamó ay magpatuyar sa Idá. ²⁰ Ma-ado tan-á kung hinâ akó sa inro atubangan ngasing pramas baguhón nakò kag tuno it akò pag-bisaya sa inró, dahil talagáng akó ay nalilibóg sa inró.

Kag Ingpapatuyaran it Kabuhì na Hagar ag Sara

²¹ Ngasing, uma-i ninró akó, kamó nak gustong magpa-irayom sa Kasugu-án ni Móises, wayâ bagá ninró narunggi kag ingsisilíng rahâ? ²² Dahil nakasuyat rahâ tungór sa amò Olo Abrahám nak sidá ay inggwá't ruháng anák nak kayake, usá sa ulipon nak kag ngayan ay si Hagar, ag usá ra sa ida tunay nak asawang si Sara.^s ²³ Kag usáng anák sa ulipon ay natawo sa tawunhong parayan ag kag usáng anák sa tunay^t ay natawo dahil sa promisa it Diós.

²⁴ Kalíng tanán ay inggwá't marayom nak gustong bisayahon. Dahil ngani kalíng ruháng kabade ay gingpapatuyar sa ruháng kasugtanan nak ingta-ó it Diós sa mga tawo. Ag dahil si Hagar ay ulipon, patí kag ida mga anák ay ulipon ra. Ag sinrá ay ingpapatuyar sa usáng kasugtanan nak gingta-ó it Dios kang Móises sa Baguntor

^r4:15 Sa isip it ibá ay si Apostol Pablo ay inggwá't sakít sa matá, kadâ imáw kag ida ingsilíng dilí. Pero sa isip it ibá kalí ay ekspresyon yang. Kag gustong bisayahon it kalí ay kung puyde yang, ita-ó ninrá kang Apostol Pablo kag inra pinaka-mahálagang butáng.

^s4:22 Kag tungór sa pagkatawo kang Ismaél nak anák ni Hagar ay makikità sa Hénesis 16:1-16. Ag kag tungór kang Isaác nak anák ni Sara ay makikità sa Hénesis 21:1-7.

^t4:23 Sa bisayang Griyego kag “bukò ulipon” ay “usáng anák sa tunay” sa Así nak bisaya.

it Sináy. Kadâ kag mga nagpapa-irayom raháng kasugtanan ay ulipon ra. ²⁵ Ngani, si Hagar ay gingpapatuyar ra sa Baguntor it Sináy nak asa Arabya, kung hari-ín gingta-ó kag Kasugu-án kang Móises. Kadâ si Hagar ag ida mga anák nak ulipon ay gingpapatuyar sa amò mga kalahing Hudyo nak taga Herusalém, dahil sinrá ay asa irayom it gahóm it Kasugu-án. ²⁶ Pero si Sara nak bukò ulipon ay gingpapatuyar sa gingpapa-abot nak langitnong Herusalém,^u nak pay nanay it tanáng nagtutu-o. ²⁷ Dahil nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan nak,

“Magkasadya ka, ikáw nak ba-óg,
 abér ikáw ay kabading wayâ karayan it panganak;
 Mag-ukáw ka sa kasadya,
 abér ikáw ay wayâ nakarayan it pagpasyapò;
 Ag bilang kabading binada-an it asawa,
 mas maramò pa kag imo magigíng mga anák,
 kisa sa mga anák it kabading perming ka-ibahan kag ida
 asawa.”^v

²⁸ Mga hali nakò sa pagtu-o, kitá nak mga nagíng anák it Diós parayan sa pagtu-o ay tuyár sa anák ni Sara nak si Isaác, bilang katuparan it promisa it Diós. ²⁹ Ag tuyár katóng una, kag anák ni Hagar nak natawo sa tawunhong parayan ay imáw kag nagpahirap sa anák ni Sara nak natawo parayan sa gahóm it Ispíritu Santo. Imáw ra sa atò ngasing, katóng mga ulipon it Kasugu-án ni Móises ay nagpapahirap sa atò nak mga nagtutu-o kang Kristo. ³⁰ Pero ni-o kag gingsisilíng sa Sagradong Kasuyatán? Kag gingsisilíng ay, “Palayasa kináng kabading ulipon, patí kag ida anák, dahil indî puyding kag

^u4:26 Kag syudád it Herusalém ngasing ay símbulo it mga lahì it Hudyo nak nagsasalig nak kag pagigíng matarong ay basi sa pagtuman it Kasugu-án ni Móises, dahil Herusalém ay pinaka-importanting syudád it mga lahì it Hudyo ag inra relihiyón. Kag gustong bisayahon it langitnong Herusalém ay kag langit nak imáw kag apagtu-án it mga tawo nak nagtutu-o kang Hesu-Kristo.

^v4:27 Isáias 54:1. Kumporme sa silíng ni Propeta Isáias it kató, kalíng kabading ba-óg nak binada-an it asawa, ay ingpapatuyar sa syudád it Herusalém nak nawaran it pumuluyò tong sinrá ay ingrayá sa bansà it Babilónya, ag pay binada-an it Diós. (Basaha kag 2 Crónica 36:15-23) Pero mas maramò pa sinrá pag apabalikon sinrá it Diós. Pero kumporme sa ingsilíng ni Apostol Pablo dilí, kalíng kabade ay ingpapatuyar kang Sara nak klarong ba-óg nak binada-an it asawa tong ging-ubayán si Hagar ni Abrahám. Pero sa pala-abuton mas maramò pa kag mga magigíng inanak ni Sara, kung bilangon natò nak ida mga inanak ra kag mga matu-o kang Kristo sunò kang Abrahám, kisa sa mga lahì it Hudyo nak ingpapatuyar sa mga inanak ni Hagar, nak nagpapa-ulipon sa Kasugu-án ni Móises.

ida anak ay magpanubli ra ka-ibahan kag anak it tunay nak bukò ulipon.”^{w 31} Kadâ ngani, mga hali nakò sa pagtu-o, kitá ra ay bukò mga anak it ulipon, kundí mga anak it tunay.

Kag Kahilwayan it mga Nagtutu-o kang Kristo

5¹ Ginghíwayéy kitá ni Kristo sa pagka-ulipon sa Kasugu-án ni Móises, pramas magka-inggwá kitá it matu-or nak kahilwayan. Kadâ paninrugi ninró kináng kahilwayan ag ayâ gisugót nak kamó ay ulipunon ray it kinâ.^x

²Tanra-í ninró kalí, akóng si Apostol Pablo kag nagsisilíng sa inró, kung kamó ay mapatulì dahil kabi ninró ay dapat himu-on ninró kinâ pramas magíng matarong sa pagmuyat it Diós, ay wayáng gadór it nabulig sa inró kag ginghimò ni Kristo. ³Ngani, akò ray ginglilíwát sa inró, nak si-o man kag magpatulì ay obligado nak tumanon kag tanáng asa Kasugu-án ni Móises. ⁴Si-ó man kag nagtitinguhâ nak magíng matarong sa pagmuyat it Diós parayan sa pagtuman sa Kasugu-án, sidá ay buyagéy kang Kristo ag ida gingbaliwaya-éy kag ka-aduhan it Diós. ⁵Pero kitá, nak nagtutu-o kang Kristo parayan sa bulig it Ispírito Santo ay nagpapakapa-abot sa adlaw nak ahimu-on kitá it Diós nak matarong sa Ida pagmuyat. ⁶Dahil kung kitá ay nagpakig-usáy kang Kristo Hesús, baliwaya-éy kung kitá ay tulí o bukò. Kag importante ay kag atò pagtu-o nak makikitá parayan sa pagpalanggà sa atò isigkatawo.

⁷Ma-adoy tan-á kag inro pagsunór kang Kristo. Ay asing, waya-éy kamó gisusunór sa kamatu-uran? Inggwá ray bagá it ibáng nagpapanguna sa inró? ⁸Kag tuyár nak pagka-ér ay bukò halín sa Diós nak nagtawag sa inró pramas kamó ay magsunór sa kamatu-uran. ⁹Kadâ mag-andam kamó sa inrá, dahil matu-or kag bisayang kalí nak, “Abér kag ma-isót yang nak pangpa-alsa ay kayang magpa-alsa it maramong minasang arina.” ¹⁰Pero para sa akò, rakò gihapon kag akò pagsalig sa inró dahil sa atò pagpakig-usá sa Gino-o, nak indi-éy kamó magsunór sa ibáng panudlò nak bukò matu-or. Ag katóng tawong naggugulò it inro isip ay aparusahan it Diós, abér si-o pa sidá.

¹¹Pero, akò mga hali sa pagtu-o, kung kag akò tan-á gingwawali sa inró ay kung kag tawong nagsusunór kang Kristo ay dapat magpatulì

^w4:29-30 Hénesis 21:9-10.

^x5:1 Sa bisaya por bisayang pagsalin kalíng “ma-ulipon” ay “pagpas-an it pinggà bilang ulipon.”

agór maluwás, ay asing hasta ngasing gingpapahirapan gihapon akó it mga nagtutudlò it kinâ? Dahil kung tuyár kag akò pagtudlò, wayâ tan-á ninra'g mamaya-ina kag akò pagwali tungór sa kamatayon ni Kristo sa krus. ¹² Kung akó yang it pasugtan, tan-á katóng mga tawo nak nagpapanggulò sa inró ay bukò yang pagpatulì kag ahumanón, kundì magpa-útoney!

¹³ Pero, akò mga hali sa pagtu-o, kamó ay gingtawag it Diós pramas magíng hilwáy sa pagka-ulipon sa Kasugu-án ni Móises. Ugaling ayâ ninró kinâ gigamita nak rasón pramas sunrón ninró kag intro mga maya-ing hanrom, kundì magserbisyo sa usa'g-usá dahil sa inró pagpinalangga-án. ¹⁴ Kumo kag kasugu-án ay usá yang kag gustong bisayahon, “Palangga-á kag imo isigkatawo tuyár sa pagpalangga nimó sa imo sarili.”^y ¹⁵ Pero kung kamó ay padayon nak mag-inaway ag nagkikinagtánán, mag-andam kamó sabaling kag intro pagtu-o ag pagsinunranan ay masirà.

Kag Pagpangabuhî nak Nagpapasakop sa Ispíritu Santo

¹⁶ Ngasing, imáw kalí kag akò gínglalaygay sa inró: magpangabuhî kamó nak nagpapasakop sa Ispíritu Santo. Dahil pag tuyár kinâ, indi-éy kamó marayá it maya-ing hanrom it intro yawas. ¹⁷ Dahil kag mga hanrom it atò yawas ay kuntra sa mga hanrom it Ispíritu Santo, ag kag mga hanrom it Ispíritu Santo ay kuntra sa mga hanrom it atò yawas. Kalíng ruhá ay nagkukuntrahan, kadâ kitá ay nahihirapan nak maghimò it ma-ado abér gustuhon man natò. ¹⁸ Pero kung kitá ay gínggagahumán it Ispíritu Santo, hílwayéy kitá sa pagka-ulipon it Kasugu-án ni Móises.

¹⁹ Maralí mabisto kung kag gingsusunór it tawo ay kag inra mga maya-ing hanrom. Dahil kalí ay nakikitá sa mga sunor-sunór: tanáng klasing imoralidad, maya-in ag malaw-ay nak pagpangabuhî, ²⁰ pagdayaw sa mga dios-diosan ag pagpang-amulit, pagkamahangitón, pagpang-away, pagkahilì, pagkama-isog, pagkama-inak, pagkabuyag-buyág dahil indî magkaruntoy ag pag-inapin-apinán, ²¹ patí pagkamahili-ón, palayangó, malaw-ay nak pagkinasadya, ag ibá pang tuyár it kinâ. Gingpapa-andamán ray kamó nakò tuyár sa akò dating gingsilíng nak kag tawong naghuhumán it kinâ ay indî mag-agom it pagharì it Diós.

²² Pero kag bunga nak makikitá sa tawo nak gínggagamhán it Ispíritu Santo ay tuyár kalí: mapinalangga-on, masadyahon,

^y5:14 Levítico 19:18.

matimunong kag tagipusu-on, matini-ison, mabu-ot, ma-ado, masasaligan, ²³ mapa-inubuson ag kaya nidáng punggan kag ida nababatyagán sa sarili. Kung tuyár kag atò inghihimò wayâ kitá it gingsusuway sa kasugu-án. ²⁴ Dahil kag tawong nagpakig-usáy kang Kristo Hesús ay waya-éy gisusunór sa ida kalibutanhong ka-isipán ag mga maya-ing hanrom nak pay sida'y nalansangéy sa krus ka-ibahan ni Kristo. ²⁵ Kumo gingtaw-an kitá it bag-óng kabuhì it Ispíritu Santo, kadâ dapat kitáng magpangabuhì sa irayom it Ida gahóm. ²⁶ Ag indí dapat kitáng maghinambog o ahalinán it away o maghilì ra sa ibá.

Magbulig-buligán Kitá

6 ¹ Ngasing, mga hali nakò sa pagtu-o, kung inggwá't usá sa inró nak nara-ogéy it panuláy, kinahangyán nak kamó nak ginggagahumán it Ispíritu Santo kag maglaygay sa idá parayan sa bisaya nak marahan, pramas makabalik sidá sa tamang pagpangabuhì. Ugaling mag-andam kamó sabaling kamó ay matintár ag makasalâ ra. ² Ag magbulig-buligán kamó sa usa'g-usá sa oras nak kamó ay nahihirapan dahil parayan dilí inro gingtutuman kag sugò ni Kristo.^z ³ Kumo kung inggwá sa inró it nag-i-isip nak sidá ay ibá kisa sa inró pero wayâ ra it pinagka-ibá, ay ingluluko yang nidá kag ida sarili.^a ⁴ Kundî, kinahangyán nak usisa-on anay it bawat usá kag ida sariling buhat, kung kalí ay ma-ado o bukô. Kung kalí ay ma-ado, puyde nak sidá ay magkasadya pero indí nidá ikumpara kag ida binuhatan sa binuhatan it ibá ag ipagmarakô sa ida isigkatawo. ⁵ Kumo kada usá ay inggwá it kanya-kanyang obligasyon nak dapat tumanon bilang pagsunór sa kabubut-on it Diós.

⁶ Ag dapat nak kag mga gingtutudlu-án it mga bisaya it Diós ay magta-ó it ni-o mang ida makakayanan rutó sa nagtutudlò sa idá.^b

⁷ Ayâ ninró gi-isipa nak kaya ninróng usahán kag Diós. Waya't makakaluko sa Diós! Ni-o man kag gingtanóm it tawo sa ida kabuhì ay siguradong imáw ra kag ida a-anihón. ⁸ Kag tawo nak nagtatanóm it kaya-inan kumporme sa ida maya-ing hanrom ay ma-agom it kaparusahán nak wayá't katapusan. Pero kag tawo nak nagtatanóm it ka-aduhan kumporme sa kabubut-on it Ispíritu Santo, ay ma-agom

^z6:2 Kalíng sugò ni Kristo ay makikitá sa Juán 13:34, 15:12,17; 1 John 3:23; 2 John 1:5 ag Gal 5:14.

^a6:3 Basaha kag Roma 12:3 ag 1 Corinto 3:18, 8:2.

^b6:6 Basaha kag Lukas 10:7; Mateo 10:10; Roma 15:27; 1 Corinto 9:11,14 ag 1 Timoteo 5:17-18.

it kabuhì nak wayá't katapusan. ⁹Kadâ kinahangyán nak indî kitá magsawà sa pagbuhat it ma-ado. Kumo pag-abót it oras, kung indî kitá magtungón, ay magkaka-inggwá kitá it ma-adong a-anihon. ¹⁰Nganì, habang di oras pa, ato-éy asamantalahón nak maghimò it ma-ado sa atò isigkatawo, lalo-éy sa atò mga hali sa pagtu-o.

Kag Katapusán it Suyat

¹¹Muyati, karuragkò kag akò suyat! Akó mismo kag nagsusuyat it kalíng panghulíng mga bisaya.^c

¹²Katóng mga nagtutudlò sa inró nak dapat magpatulì ay gusto yang ninrá nak magpayapar it papél sa mga tawo. Ingpipilit ninrá kamó nak magpatulì pareho sa inrá, pramas indî yang sinrá gipahirapan it inra mga kalahing Hudyo. Inghihimò ninrá kalí kumo ayam ninrá nak kung ingtutudlò ninrá nak husto kag kamatayon ni Kristo sa krus, apahirapan nak gadór sinrá it inra mga kalahing Hudyo. ¹³Abér ra katóng mga nagpatulì ay wayâ gisusunór sa tanáng Kasugu-án ni Móises. Gusto yang gihapon ninrá nak kamóng bukò Hudyo ay magpatulì, pramas makapahambog sinrá nak kamó ay nagpatulì dahil sa inrá. ¹⁴Pero para sa akò, waya-éy akó it ibáng ingpapahambog kundî kag kamatayon yang it atò Gino-ong Hesu-Kristo sa krus. Ag parayan sa akò pagtu-o rahâ, katóng mga dating gingtataw-an nakò it importansya dilí sa kalibutan ay pay minatayéy sa akò pagmuyat, ag imáw ra akó sa pagmuyat it mga kalibutanhong tawo. ¹⁵Dahil bukò importante kung kag tawo ay tulí o bukò, kundî sa pagbag-ó yang nak gadór it Diós sa ida pagkatawo! ¹⁶Sa inrong mga nagsusunór it akò gingtutudlò, kabáy pang mapasa-inró kag katimunungan ag kalu-oy nak halín sa Diós. Kamóy kag matu-or nak katawuhan it Diós.^d

¹⁷Nganì, tunà ngasing, kabáy pang waya-éy it magta-ó sa akò it problema parayan sa salâ nak panudlò, dahil kalíng akò yawas

^c6:11 Kag batasan ni Apostol Pablo pag sidá ay nagsusuyat sa mga hali sa pagtu-o ay gingpapasuyat nidá sa ida ka-ibahan kag ida gustong isilíng. Ugaling pag-abót sa panghulíng parti, sidá mismo kag nagsuyat bilang tanrà nak sidá talagá kag ginghalinán it suyat.

^d6:16 Sa ibáng mga pagsalin kalíng “matu-or nak katawuhan it Diós” ay kag “Israél it Diós.” Kag gustong bisayahon it kalí ay tong una pa kag “Israél it Diós” kag mga lahi it Hudyo halín sa lahi ni Israél nak nagpatulì ag nagsusunór sa Kasugu-án ni Móises. Pero tunà tong namatáy si Kristo kag “matu-or nak katawuhan it Diós” ay kag mga nagtutu-o sa Idá.

nak punô it pilà dahil sa akò narayanan nak mga pagpahirap ay nagpapamatu-or yang nak akó ay ulipon ni Kristo.

¹⁸Mga pinalanggang hali nakò sa pagtu-o, kabáy pang mapasa-inróng tanán kag kalu-oy it atò Gino-ong Hesu-Kristo. Kabáy pa.